

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **S. O., s. r. o., N.**, IČO: X., zastúpeného advokátom JUDr. M. G., N., proti žalovanému: **J. T. – A., K.**, IČO: X., zastúpeného advokátkou JUDr. D. S., K., **o zaplatenie 31 099,38 eur s príslušenstvom**, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k.7 Cob 84/2009-181 zo dňa 10. marca 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 7 Cob 84/2009-181 zo dňa 10. marca 2010 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Prešove rozsudkom zo dňa 11. júna 2009 č. k. 18 Cb 59/2006-147 uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi 10 000,-- eur do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobou zo dňa 20. 07. 2005 sa žalobca domáhal priznania zmluvnej pokuty vo výške 31 099,38 eur (936 900,-- Sk), t.j. 50% z ceny celkovej kontrahovanej dodávky z kúpnej zmluvy číslo 02/S./2004 zo dňa 10. 03. 2004, ktorou sa žalovaný zaviazal dodať a vyrobiť repku ozimnú z úrody roku 2004 v množstve 200 ton (1 tona za cenu 8 100,-- Sk), termín dodávky v mesiacoch júl – august 2004. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že medzi účastníkmi došlo k platnému uzavretiu kúpnej zmluvy zo dňa 10. 03. 2004, keď žalovaný nespochybnil svoj podpis na uzavretej zmluve a svoje tvrdenia o dodatočnej dohode kontrahovaného množstva a ceny na predmetnej zmluve súdu relevantným spôsobom nepreukázal. V dohodnutom termíne žalovaný dodal žalobcovi 122 119 ton, doposiaľ nedodal 77 881 ton napriek viacerým výzvam žalobcu. Ďalej uviedol,

že v konaní bolo zistené, že časť úrody repky olejnej žalovaný dodal inému odberateľovi (F., s. r. o.), čím zo strany žalovaného došlo k porušeniu zmluvnej povinnosti, ktorá zakladala právo žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty podľa článku VII. 2. zmluvy. Množstvo, ktoré dodal žalovaný obchodnej spoločnosti F., s. r. o. (77 881 ton), je práve rozdielom v chýbajúcej dodávke, ktorú mal žalovaný dodať žalobcovi a ktorú v skutočnosti dodal (122 119 ton). Súd prvého stupňa dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené podmienky pre využitie tzv. moderačného práva v zmysle ustanovení § 301 Obchodného zákonníka. Preto s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti, keď vychádzal z rozsahu splnenej dodávky žalovaného v prospech žalobcu (cca 63%) s prihliadnutím na možnosť dohodnutej odchýlky kontrahovaného množstva (+-10%), ako aj hodnoty finančných prostriedkov poskytnutých žalobcom žalovanému prostredníctvom tzv. zeleného úveru a hodnoty plnenia žalovaného v prospech žalobcu v rámci realizovaných dodávok určil, že primeraná výška zmluvnej pokuty po vyhodnotení zodpovedá sume 10 000,-- eur.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O. s. p., keď prihliadol na čiastočný úspech oboch sporových strán v konaní.

Proti tomuto rozsudku vo veci samej sa odvolal žalovaný podaním, doručeným súdu prvého stupňa dňa 21. 08. 2009, v ktorom ako dôvod odvolania uviedol § 205 ods. 2 písm. d/ O. s. p., že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p., že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Ďalej uviedol, že podrobné dôvody doplní dodatočne, vzhľadom na pobyt právnej zástupkyne na dovolenke v dňoch od 21. 08. 2009 do 05. 09. 2009.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti vo veci samej potvrdil a v časti výroku o náhrade trov konania rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi náhradu trov prvostupňového konania vo výške 4 190,-- eur. Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

V odôvodnení rozsudku vo veci samej uviedol, že pri preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku odvolací súd bol viazaný dôvodmi podaného odvolania a nebol

oprávnený preskúmať tento rozsudok z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci § 212 ods. 1, 3 O. s. p. Odvolací súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá kúpna zmluva na dodávku repky olejnej. Ďalej uviedol, že neobstojí tvrdenie žalovaného, že medzi žalobcom a žalovaným nebolo dohodnuté množstvo, ako aj cena za 1 tonu a cena za dodanie tovaru. Z čl. II. citovanej zmluvy vyplýva, že bolo dohodnuté množstvo 200 t (+ 10%) a zmluvná cena 8 000,-- Sk/t semena repky olejnej. Zmluvné strany v písomnej forme sa dohodli na zmluvnej pokute, avšak prvostupňový súd využil zákonné oprávnenie moderačného práva v prospech žalovaného a znížil zmluvnú pokutu na 10 000,-- eur. Žalobca proti takémuto rozhodnutiu sa neodvolal. Z tohto dôvodu odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti čo do výšky priznanej zmluvnej pokuty. Ďalej uviedol, že žalovaný v tomto konaní oneskorene odôvodnil odvolanie po uplynutí zákonom stanovenej lehoty. Z citácie § 205 ods. 3 O. s. p. jednoznačne vyplýva, že rozsah a dôvody podaného odvolania musia byť uplatnené v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania, čiže v lehote 15-tich dní a s poukazom na citáciu tohto ustanovenia odvolací súd na dôvody dodatočne uvedené v doplnení odvolania už prihliadať nemôže.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný podľa ust. § 241 ods. 2 písm. a/, § 237 písm. f/ a § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. Navrhol rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Súčasne požiadal o odklad vykonateľnosti rozsudku. V odôvodnení dovolania uviedol, že závery odvolacieho súdu vo vzťahu k podaniu žalovaného zo dňa 01. 10. 2009, ktorým žalovaný reagoval na výzvu súdu, prevzatú dňa 25. 09. 2009, o tom, že týmto podaním podľa názoru odvolacieho súdu žalovaný po uplynutí 15-dňovej lehoty doplnil dôvody a rozsah odvolania, považuje za nesprávne. Rozsah ani dôvody podaného odvolania neboli podaním zo dňa 01. 10. 2009 rozširované tak, ako to má na mysli ust. § 205 ods. 3 O. s. p. Žalovaný týmto podaním iba odstránil nedostatok odvolania uvedením argumentov, pre ktoré považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa za nesprávne, v kontexte a v rozsahu podaného odvolania zo dňa 20. 08. 2009 a ďalej odstránil nedostatok podaného odvolania, uvedením čoho sa v odvolacom konaní domáha. Odvolací súd napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu nepreskúmal z hľadiska vecnej nesprávnosti, ktorú namietal žalovaný skutočnosťami, uvedenými v podaní z 01. 10. 2009, odňal tým žalovanému možnosť konať pred súdom. Krajský súd zaujal stanovisko len k pomerne úzko vymedzenej

otázke platnosti ust. čl. VII ods. 2 Kúpnej zmluvy č. 02/S./2004 a nezaoberal sa ďalšou rozsiahlou argumentáciou žalovaného, ktorá súvisela s podanými dôvodmi odvolania.

Žalobca k dovolaniu žalovaného sa na výzvu súdu zo dňa 07. 06. 2010, prevzatú dňa 14. 06. 2010, nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) preskúmal vec v zmysle ust. § 242 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 243a ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je dôvodné.

Podľa ust. § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podmienky prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu upravuje ustanovenie § 237 a § 238 O. s. p.

Podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Dovolateľ prípustnosť dovolania odvodzuje z písm. f/ § 237 O. s. p., podľa ktorého sa posudzuje odňatie možnosti konať účastníkovi pred súdom postupom súdu. Dovolateľ odvodzuje odňatie možnosti konania pred súdom nepreskúmaním odvolacích dôvodov v zmysle doplneného podania zo dňa 28. 09. 2009, doručeného súdu prvého stupňa dňa 01. 10. 2009.

Dovolací súd skúmal prípustnosť dovolania z dôvodov uvedených dovolateľom v dovolacom podaní.

Podľa ust. § 204 ods. 1 prvá veta O. s. p. odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa ust. § 205 ods. 1 O. s. p. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 209 ods. 1 O. s. p. Súd prvého stupňa uznesením vyzve toho, kto podal odvolanie, neobsahujúce náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2, aby chýbajúce náležitosti doplnil, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d/. Ak sa aj napriek výzve súdu odvolanie nedoplní, alebo ak ide o oneskorené odvolanie alebo podané tým, kto naň nie je oprávnený, predloží súd prvého stupňa odvolanie na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

Podľa ust. § 211 ods. 1 prvá, tretia veta O. s. p., ak súd prvého stupňa nesprávne postupoval podľa § 209 ods. 1, odvolací súd sám vyzve toho, kto podal odvolanie, aby doplnil chýbajúce náležitosti, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d/. Odvolací súd sám odstráni vady pri doručovaní odvolania a výzvy podľa § 209a ods. 1 tak, že sám vykoná doručovanie.

Podľa ust. § 212 ods. 1 O. s. p. Odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Súd prvého stupňa vyhlásil rozsudok vo veci samej na pojednávaní dňa 11. 06. 2009. Rozsudok súdu prvého stupňa bol právnej zástupkyňi žalovaného doručený dňa 20. 08. 2009. Právna zástupkyňa žalovaného podala odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súd prvého stupňa dňa 21. 08. 2009. Podané odvolanie spĺňa všeobecné náležitosti podania v zmysle ust. § 42 ods. 3 O. s. p., keď je z podania zrejmé, že je určené Okresnému súdu Prešov, podanie urobila právna zástupkyňa žalovaného, presne označila účastníkov konania a vec ktorej sa podanie týka, ako aj uviedla, že ide o odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa, podanie je podpísané a datované. Popri všeobecných náležitostiach musí odvolanie spĺňať aj osobitné náležitosti v zmysle ust. § 205 ods. 1 O. s. p., ktorými sú označenie rozhodnutia, proti ktorému odvolanie smeruje, ktorú náležitosť podané odvolanie obsahuje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, ktorú náležitosť odvolanie žalovaného obsahuje (podané odvolanie „proti všetkým výrokom napadnutého rozhodnutia“) a ďalej, v čom sa rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ

domáha. Nesprávnosť rozhodnutia považuje žalovaný v tom, že súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, a preto vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Chýbajúcou náležitosťou podaného odvolania je v danej veci označenie, čoho sa odvolateľ domáha. Súd prvého stupňa vyzval uznesením zo dňa 17. 09. 2009, doručeným právnej zástupkyňi žalovaného dňa 25. 09. 2009, aby odvolanie doplnila v lehote 10 dní od doručenia výzvy, t. j. v lehote do 05. 10. 2009 o chýbajúce náležitosti podaného odvolania, a to čoho sa domáha a zaslanie potrebného počtu rovnopisov odvolania s poučením podľa § 205 ods. 1 a 2 (§ 218 ods. 1 písm. d/ O. s. p. Právna zástupkyňa žalovaného v lehote určenej súdom prvého stupňa, dňa 01. 10. 2009 doplnila odvolanie o chýbajúce náležitosti a podrobnejšie rozpísala stručne uvedené dôvody odvolania v podanom odvolaní. Z uvedeného je zrejmé, že odvolací súd správne nepostupoval, keď považoval doplnenie podaného odvolania za nové a ďalšie dôvody odvolania podaného žalovaným prostredníctvom právnej zástupkyne. Súd prvého stupňa uznesením zo dňa 17. 09. 2009 vyzval žalovaného na doplnenie podaného odvolania v zmysle ust. § 43 ods. 1 O. s. p. a v lehote určenej súdom a stanovenej zákonom (§ 43 ods. 1 O. s. p.) žalovaný svoje doplnenie odvolania vykonal. Z uvedeného dôvodu odvolací súd sa mal zaoberať doplneným podaním k odvolaniu žalovaného a pokiaľ toto pri rozhodovaní o odvolaní žalovaného opomenul, porušil účastníkovi právo na zákonné súdne rozhodnutie a odňal mu možnosť konať pred súdom.

Dovolací súd z uvedeného dôvodu v zmysle ust. § 243b ods. 2 O. s. p. rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie vo veci.

O trovách dovolacieho konania bude rozhodnuté v zmysle ust. § 243d ods. 1 O. s. p.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. septembra 2011

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová